

Postoperativ uppföljning tre månader efter proteskirurgi knä

Uppföljningen ska dokumenteras i patientens journal i COSMIC enligt nedanstående:

- Datum för uppföljning och vid vilken hälsocentral den utförs
- Operationsdatum
- Vilket knä som är opererat
 - Dokumentera även om andra knät redan är opererat (protes) samt vilket år det opererades.
 - Eventuell annan operation på knäet bör också anges.
- Typ av operation
 - TKA (total knäledsprotes)
 - UKA (unicompartimentell knäledsprotes)

KNÄRÖRLIGHET - OBS! mät även andra knäet!

Mät aktiv ROM med patienten sittande på britskanten. Pat extenderar respektive flekterar aktivt, mät rörelseomfånget. Motsvarar övning 5 och 6 i träningsprogrammet knäledsprotes. Mät aktiv avlastad extension med patienten långsittande på brits. Motsvarar övning 4 i träningsprogrammet knäledsprotes.

Mät aktiv avlastad rörlighet med pat liggande på brits, pat flekterar respektive extenderar (släpocyklar) benet, mät rörelseomfånget. Motsvarar övning 2 i träningsprogrammet knäledsprotes.

Mät passiv knäextension med patienten långsittande på brits, rulle under foten. Sjukgymnasten/fysioterapeuten ”trycker på”, för att nå max extension.

Normal rörlighet (ej op. knä): 0° - 130° . OBS! Protesens konstruktion gör att man kan nå maximalt 0° - 130° rörlighet. Rörligheten anges i grader enligt följande exempel: 0° - 110° = Patienten har full extension, samt kan flektera knäet till 110° . Extensionsdefekt anges i grader med tillägget ”extensionsdefekt”. -10° - 100° = Patienten har en hyperextension på 10° , samt kan flektera knäet till 100° .

STABILITET - sidovacklingstest

Undersök sidostabiliteten med patienten ryggliggande på brits.

Undersök knäet i såväl 15° - 20° flexion som i extenderat läge.

Stabiliteten anges i termer såsom ”stabil i varus/valgus”, ”ökad varusvackling”, ”ökad valgusvackling”.

I semiflexion skall normalt finnas viss sidovackling. I full extension skall knäet vara stabilt.

SVULLNAD

Mätas med patienten långsittande på brits. Benet avslappnat.

Mät omkretsen kring knäet, mediopatellärt. Ange även motsvarande mått på andra knäet.

Mätas med måttband, samt anges i 1/2-cm.

OBS! Det är normalt att det finns en kvarstående svullnad 6-12 mån postop. Om det finns en svullnad någon annanstans, ex vaden, anges detta under "övrigt".

RODNAD

Syns det en markerad rodnad runt knäet? Jämför med omkringliggande hud. Dokumenteras med ja/nej. Behöver ej graderas.

VÄRMEÖKNING

Känns det en värmeökning runt knäet? Jämför med andra knäet. Dokumenteras med ja/nej. Behöver ej graderas.

GÅNGFÖRMÅGA/HÄLTA

Be patienten gå fritt på golvet. Notera ev. hälta. Dokumenteras med ja/nej. Notera om gånghjälpmedel används. Notera orsak till ev. hälta. Kan t.ex. bero på smärta, oförmåga att extendera knäet, problem i höft- eller fotled.

GÅNGHJÄLPMEDEL

Patientens behov av gånghjälpmedel noteras.

GÅNGDISTANS

Med gångdistans menas den sträcka patienten uppger att hen klarar av att gå, (=anamnestisk uppgift - behöver således ej mätas). Ange med eller utan gånghjälpmedel.

SMÄRTA

Med smärta menas den subjektiva upplevelse av smärta som patienten uttrycker i ord. Vid intervjun får patienten beskriva när och hur hen upplever smärta. Dokumentera! Det är normalt att pat upplever stelhet/ömhet upp till 6-12 mån postoperativt.

PATIENTTILLFREDSSTÄLLELSE

Här menas den subjektiva upplevelse av tillfredsställelse som patienten uttrycker i ord. Dokumentera. Om ytterligare kommentar kring varför patienten ex. är missnöjd, notera detta nedan under övrigt.

ÖVRIGT

Här finns plats för övriga kommentarer från patient eller sjukgymnast/fysioterapeut. T.ex.
”Pat vill ha kontakt med läkare”.